

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001759

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравчук-Ободзінська Таїса Валеріївна

2. TAISA KRAVCHUK-OBODZINSKA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 101

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: природничі науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Екологія

Дата захисту: 26-06-2025

Спеціальність за освітою: Екологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9168

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.35, 68.35.11, 87.15.07.23, 31.29

Тема дисертації:

1. Агроекологічні особливості вирощування амаранту в умовах Житомирського Полісся
2. Agroecological features of amaranth cultivation in the conditions of Zhytomyr Polissya

Реферат:

1. Дисертація присвячена оцінці агроекологічних особливостей вирощування амаранту (*Amaranthus caudatus*) в умовах Житомирського Полісся. У роботі оцінюється агроекологічна ефективність використання мінеральних добрив та аналіз динаміки змін ґрунтових властивостей під час культивування цієї культури. Також викладено аналіз біохімічних показників амаранту (*Amaranthus caudatus*), що має високий адаптаційний потенціал, дослідження його росту і розвитку в умовах різного рівня мінерального живлення з урахуванням особливостей регіону Житомирського Полісся. Особливу увагу зосереджено на агрохімічній характеристиці ґрунту, вивченні вмісту важких металів у ґрунтового середовищі та їх накопичення у фітомасі і насінні амаранту (*Amaranthus caudatus*). Окремо проаналізовано жирнокислотний склад насіння амаранту, що є важливим індикатором якості продукції. Результати дослідження сприятимуть формуванню екологічно безпечних підходів до технології вирощування амаранту (*Amaranthus caudatus*) в умовах Житомирського Полісся. Дослідження проведено особисто автором в Ботанічному саду Поліського національного університету впродовж 2021–2023 рр. Досліджено основні агроекологічні проблеми, що

пов'язані з особливостями природно-кліматичних умов та характеристикою ґрунтового покриву регіону. Серед найбільш впливових факторів впливу на врожайність та якість рослинної продукції є: вміст гумусу та кислотність ґрунту, агрохімічні показники ґрунту, макро- та мікроелементи, вміст важких металів (Cu, Zn, Pb, Cd) та водний режим.

2. The dissertation is devoted to the assessment of agroecological features of amaranth (*Amaranthus caudatus*) cultivation in the conditions of Zhytomyr Polissya. The work evaluates the agroecological efficiency of mineral fertilisers and analyses the dynamics of changes in soil properties during the cultivation of this crop. The paper presents an analysis of biochemical parameters of amaranth (*Amaranthus caudatus*), which has a high adaptive potential, a study of its growth and development under conditions of different levels of mineral nutrition, taking into account the peculiarities of the Zhytomyr Polissya region. Particular attention is paid to the agrochemical characteristics of the soil, the study of the content of heavy metals in the soil environment and their accumulation in the phytomass and seeds of amaranth (*Amaranthus caudatus*). The fatty acid composition of amaranth seeds was analysed separately, which is an important indicator of product quality. These studies will contribute to the development of environmentally friendly approaches to the technology of growing amaranth (*Amaranthus caudatus*) in the conditions of Zhytomyr Polissya. The research was conducted personally by the author at the Botanical Garden of Polissia National University during 2021-2023. The main agro-ecological problems associated with the peculiarities of natural and climatic conditions and characteristics of the soil cover of the region are investigated. Among the most important factors influencing the yield and quality of plant products are: humus content, soil acidity, soil agrochemical parameters, macro- and microelements, heavy metals (Cu, Zn, Pb, Cd) and water regime. Literature sources on botanical and biological features of amaranth (*Amaranthus caudatus*), the impact of mineral fertilizers on the quality and productivity of amaranth (*Amaranthus caudatus*) varieties, the impact of heavy metals on the agro-ecological state of the soil and the quality of raw materials of amaranth (*Amaranthus caudatus*), properties and use of amaranth (*Amaranthus caudatus*) in the food industry and prospects for its cultivation in the world and Ukraine were analysed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кравчук-Ободзінська Т.В. Біохімічний склад фітомаси амаранту залежно від сорту та системи удобрення. Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України. Аграрні інновації. 2024. № 28. С. 48–52. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.28.8>
- 2. Романчук Л. Д., Кравчук-Ободзінська Т. В. Амарант і традиційні культури: біохімічна характеристика та перспективи використання. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія: Сільськогосподарські науки. 2024. Випуск 4(108). С. 194–204. DOI: <https://doi.org/10.31713/vs4202414>
- 3. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В. Концентрація важких металів у ґрунті при вирощуванні амаранту в умовах Житомирського Полісся. Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України. Аграрні інновації. 2024. № 25. С. 58–60. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.25.9>
- 4. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В. Жирнокислотний та біохімічний склад насіння амаранту залежно від сорту та системи удобрення. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Агрономія і біологія». 2024. Вип. 55 №1. С. 138–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/agrobio.2024.1.18>

- 5. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В. Вміст важких металів у зерні амаранту при вирощуванні в умовах Полісся України. Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки. 2023. Вип. 134. С. 348–352. DOI: <https://doi.org/10.32782/2226-0099.2023.134.45>
- 6. Вишнівський П.С., Кравчук Т.В. Вміст важких металів у фітомасі амаранту при вирощуванні в умовах Полісся України. Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки. 2022. Вип. 128. С. 52–57. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.128.7>
- 7. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Вплив агроекологічних елементів технології вирощування на вміст мікроелементів в зеленій масі амаранту. Науково-практичний журнал "Екологічні науки". Вип. №5(44). 2022. С. 130–133. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2022.eco.5-44.18>
- 8. Кравчук Т.В. Вміст жирних кислот в насінні амаранту залежно від сорту. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої Дню науки 13-17 травня 2024 року. Житомир: "Житомирська політехніка", 2024, С. 209.
- 9. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Продуктивність зерна амаранту залежно від дози удобрення. Тези III Міжнародної науково-практичної конференції. 18-20 травня 2023 року. Вінниця: КЗВО "Вінницька академія безперервної освіти", 2023. С. 252
- 10. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В. Вплив важких металів на якість фітомаси амаранту. Тези СХVIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції "Зимові наукові читання-2023". 6 лютого 2023 року. Кропивницький, 2023. С.185–187
- 11. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Особливості росту і розвитку рослин амаранту. Тези X Всеукраїнської науково-практичної конференції "Ліс, молодь, екологія". 24 листопада 2022 року. Житомир: Поліський національний університет, 2022. С.119–120
- 12. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Вплив норм мінеральних добрив на продуктивність зеленої маси амаранту. Тези V міжнародної науково-практичної конференції "Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку". 27-28 жовтня 2022 року. Херсон-Кропивницький: Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2022. С. 194–195
- 13. Кравчук Т.В. Вплив способу сівби та норми висіву на урожайність амаранту. Тези X Всеукраїнської науково-практичної конференції "Ліс, молодь, екологія" 24 листопада 2022 року. Житомир: Поліський національний університет, 2022 С. 79–80.
- 14. Романчук Л.Д., Кравчук Т.В., Можарівська І.А. Особливості вирощування амаранта в умовах Полісся України. Тези IX Всеукраїнської науково-практичної конференції "Ліс, наука, молодь". 24 листопада 2021 року. Житомир: Поліський національний університет, 2021. С.194–195
- 15. Кравчук-Ободзінська Т.В. Роль амаранту у забезпеченні продовольчої безпеки. Тези Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Екологічна безпека та раціональне природокористування» 14 листопада 2024 року. Житомир : «Житомирська політехніка», 2024, С. 254

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001993

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романчук Людмила Донатівна

2. Liudmyla Romanchuk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4790-8414

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федорчук Михайло Іванович

2. Mykhailo Fedorchuk

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7028-0915

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Разанов Сергій Федорович

2. Serhii Razanov

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4883-2696

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасимчук Людмила Олександрівна

2. Lyudmyla Gerasimchuk

Кваліфікація: к.с.-г.н., доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Валерко Руслана Анатоліївна

2. Ruslana Valerko

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ключевич Михайло Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ключевич Михайло Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Довгалюк Віта Валентинівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна